



VOLGENS DE VLAAMSE PIÉTRAIN FOKKERIJ

Het vleesvarken van de toekomst heeft een Zwitsers kantje

De vzw Vlaamse Piétrain Fokkerij lichtte afgelopen maand haar visie op het Vlaamse vleesvarken van de toekomst toe tijdens een webinar.

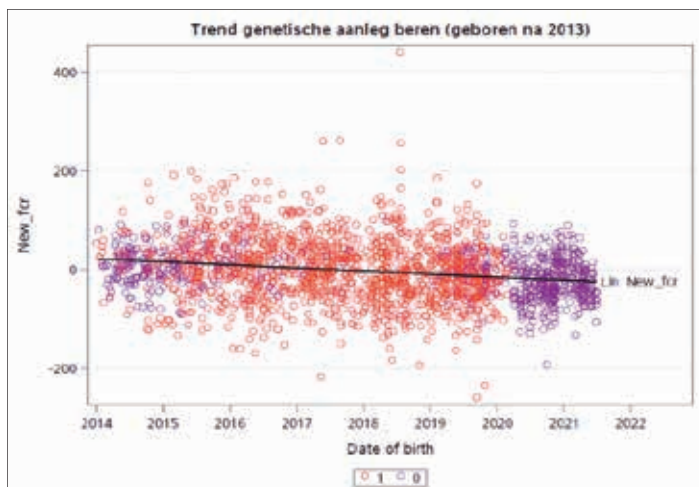
Tekst: FDL naar Jurgen Depuydt & Peter Van de Vannet – Vlaamse Piétrain Fokkerij vzw

Varken kringloopkampioen

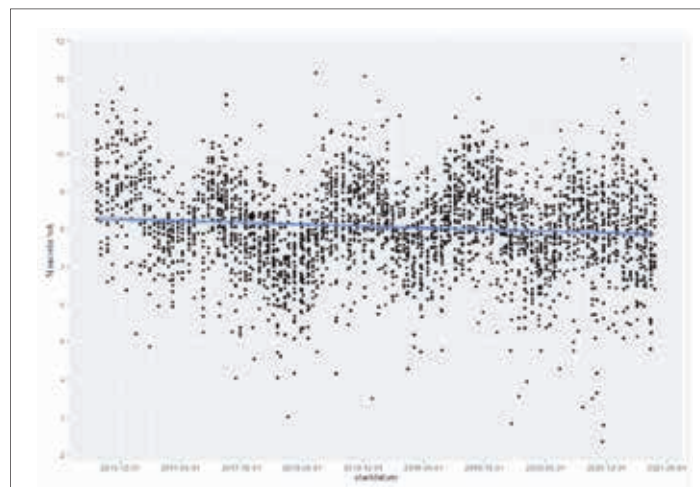
In de nieuwe Vlaamse voedingsdriehoek, net als in het EAT-Lancet-dieet, werd naast de nutritionele waarde voor de gezondheid ook de ecologische voetafdruk in rekening gebracht. Zo werd het koteletje helemaal naar onder gedegradeerd, samen met het rundvlees. Dit in tegenstelling tot het kippenboutje. Begin dit jaar echter werd in een artikel gepubliceerd in het wetenschappelijk tijdschrift Nature aangetoond dat, ecologisch gezien,

een Europese circulaire varkenshouderij 44 gram varkensvlees per dag per hoofd van de bevolking kan produceren, of meer dan 6 keer de aanbevolen hoeveelheid van het EAT-Lancet-dieet. "Dit is vooral omdat varkens uiterst geschikt zijn om laagwaardige reststromen om te zetten in eiwit", stelde Jurgen Depuydt. Kippen - nochtans geroemd om hun efficiënte voederconversie - kwamen in het circulaire model in de verdringing. Het varken werd tot 'kringloopkampioen' uitgeroepen. Vanuit

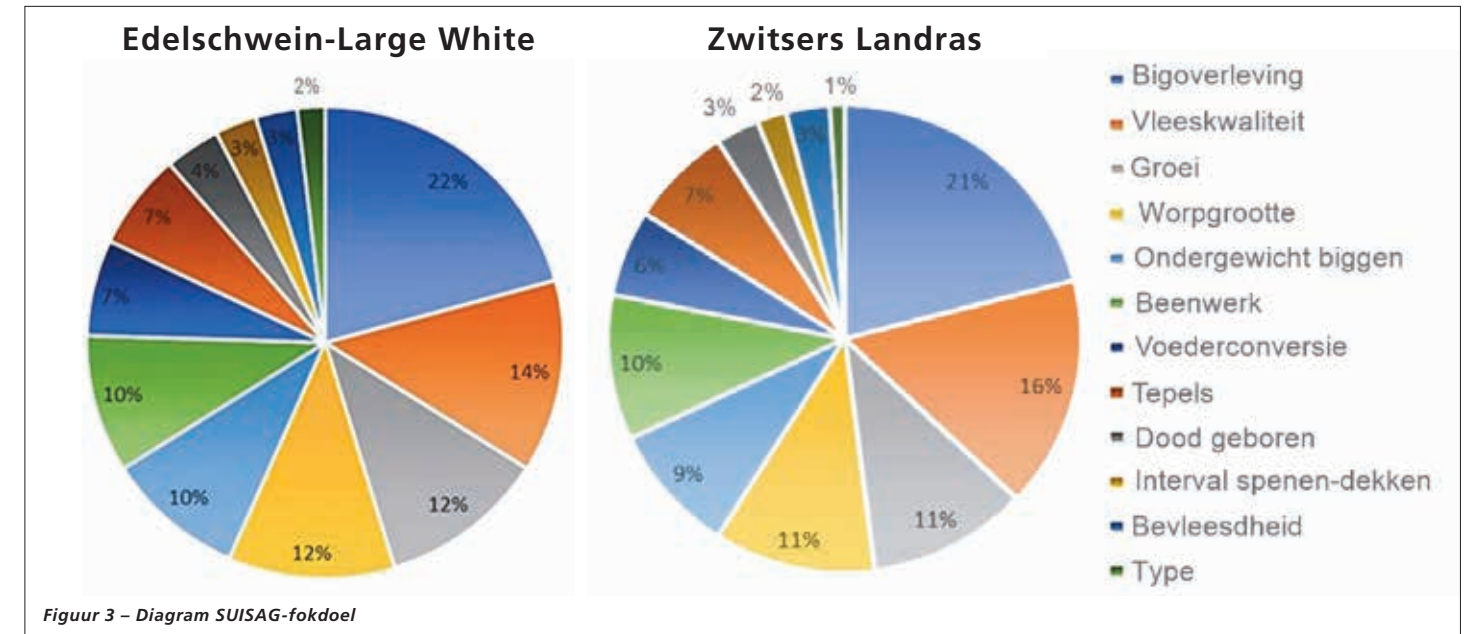
deze bevindingen leeft men bij het VPF in de overtuiging dat het mogelijk moet zijn om ons Vlaamse koteletje bij een volgende update van de Vlaamse voedingsdriehoek minstens naast het kippenboutje te promoveren. Niet enkel via de ecologische voetafdruk, maar ook voor de nutritionele waarde van het varkensvlees is VPF overtuigd, om samen met andere ketenspelers, oplossingen te kunnen aanbieden die een promotie van het Vlaams varkensvlees rechtvaardigen.



Figuur 1 (Bron: Steven Janssens, CABG, KUL)-



Figuur 2 (Bron Wim Gorssen, CABG, KUL)-



Figuur 3 – Diagram SUISAG-fokdoel

Maar de varkenssector zal daartoe moeten inspelen op trends in de retail. De spreker stelde vast dat zij, als directe klant van de sector, niet direct heil zien in een integratie van het gezondheids-, milieu- en dierwelzijnsdiscours, maar wel eerder in de ontwikkeling van aparte labels zoals de nutri-, eco- en dierwelzijnscores. "Aangezien het vleesvarken het resultaat is van een gebruikskruising, willen we dit bij VPF invullen door de duurzaamheidswensen van de maatschappij en de retail op een intelligente manier samen te brengen in het vleesvarken van de toekomst door de VPF-klimaatbeer te kruisen met de SUISAG-zeug", aldus nog Jurgen Depuydt.

Hoezo 'klimaatbeer'?

Hoe verlaag ik de ecologische voetafdruk van mijn varkens? Ziedaar de hamvraag ter zake. Hier werd verwezen naar de voederconversie-resultaten van de VPF-beren. "De VPF-predikaatberen Optimal Prime, Optimal en Premium hebben een beter dan gemiddelde voederconversie bij de nakomelingen in de selectiemesterij. Dit resulteert niet alleen in een financieel voordeel: respectievelijk 1,42 euro, 1,09 euro en 1,15 euro per vleesvarken. Dit werd berekend uitgaande van een voerkost van 360 euro per ton. Maar dit heeft ook een grote invloed op de klimaatimpact van de Vlaamse varkenshouderij. Ziedaar waarom we voortaan onze predikaatbeer als klimaatbeer bestempelen", argumenteerde Depuydt.

Wat ons bij de volgende hamvraag brengt. Hoe groot is de klimaatimpact?

Om hier een beter inzicht in te verkrijgen sloot de VPF zich recent aan bij een project om een levenscyclusanalyse te laten uitvoeren op haar selectiemesterijen. Een levenscyclusanalyse

is één van de meest gebruikte manieren om de klimaatimpact te scoren, niet alleen van voedingsmiddelen zoals bij het recente label 'eco-score' in de retail, maar ook van industriële goederen. Hierbij wordt naast de CO2-uitstoot, tevens het water-, land- en energiegebruik, alsook de eutrofiëring berekend. Deze laatste parameter, een maat voor de belasting van bodem en water met fosfaten en nitraten, biedt de Vlaamse Piétrain Fokkerij, vanuit de berekening van de excretiecijfers bij de jaarlijkse Mestbankaangifte, concrete handvatten om een nieuwe fokwaarde te ontwikkelen.

In lijn met de genetische trend voor voederconversie (zie figuur 1), is er - berekend met de AVVT-techniek (van Andere Voeders en Voedertechnieken, een nutriëntenboekhouding) - ook een dalende trend van de excretiecijfers per hok (zie figuur 2) waar te nemen. "We stellen echter een grote variatie vast tussen de seizoenen evenals binnen de seizoenen. Dat wijst wellicht op een behoorlijke genetische invloed", benadrukte Depuydt hier. Via berekeningen van de erfelijkheidsgraad en de genetische correlaties wordt momenteel onderzocht of een fokwaarde excretiecijfers bijvoorbeeld een nuttige aanvulling kan zijn op de fokwaarde voederconversie. "Bij beiden zien we alvast gunstige evoluties in de tijd", stelde Jurgen Depuydt alweer verwijzend naar de figuren 1 en 2.

Eigenzinnig SUISAG

Zwitserland heeft op veel vlakken een eigenzinnige, maar vaak ook ingenieuze manier van aanpak, ook wel 'Swissness' genoemd. Dat staat voor precisie, betrouwbaarheid, respect en robuustheid. "Denken we hier bijvoorbeeld maar aan de Zwitserse horloges en officiersmessen. Dit zien

we ook bij onze collega's van het Zwitserse varkensstamboek dat SUISAG noemt", stelde Peter Van de Vannet, de tijdens het webinar. VPF heeft voor België en Luxemburg het verkooprecht op de SUISAG-genetica. SUISAG concentreert zich voornamelijk op de fokkerij van het Edelschwein, de Zwitserse versie van het Large White ras, en het Zwitsers Landras. "Daar zien we, voor Europa, toch wel vrij alternatieve fokdoelen onder invloed van genoemde Swissness-waarden. Zo ligt het zwaartepunt van hun fokkerij veel meer op dierenwelzijn - zware inweging op bigoverleving: 22 procent bij Edelschwein en 21 procent bij Zwitsers Landras - en vleeskwiteit: 16 procent bij Zwitsers Landras en 14 procent bij Edelschwein", aldus nog Peter Van de Vannet. De Zwitsers werken in hun kraamhokken al geruime tijd met loslopende zeugen. Al sinds 2004 is dit dan ook een werkpunt in het fokdoel van SUISAG. Overigens is het verbod op gekooiden zeugen in Zwitserland ook al sinds 2017 van kracht. Van de Vannet: "Het rustige karakter van de zeug maakt de dieren uitermate geschikt om in deze vernieuwende opstelling te gedijen."

Figuur 3 geeft het SUISAG-fokdoel aan. Daaruit valt op te maken dat de Zwitserse collega's zich nog meer gaan toespitsen op bigoverleving en vleeskwiteit. "Heel opvallend is het optrekken van het ondergewicht bij de biggen en het tepelaantal", bekleemtoonde Peter Van de Vannet nog. "Qua gezondheid worden heel wat inspanningen gedaan om de lijnen zowel Coli F18- als Coli F4-resistent te maken. Dat blijkt van groot belang te zijn bij het streven naar nog meer antibioticareductie. De Zwitserse zeugenlijngenetica is dan ook complementair met de klimaatbeer van VPF." •